

Мишљење на Нацрт Закона о уџбеницима

Министарство просвете, науке и технолошког развоја, доставило је дана 16.07.2015. године, хитан материјал који се односи на, како је наведено мање измене Нацрта закона о уџбеницима, на који је Комисија за заштиту конкуренције дала мишљење 24.06.2015. године, са захтевом за достављање мишљења Комисије. Након увида и анализе достављеног нацрта, на основу члана 21. став 1. тачка 7. Закона о заштити конкуренције Комисија је дала следеће мишљење:

„Законско решење предложено у одредби члана 37. став 5. тачка 8), према мишљењу Комисије, могло би да представља баријеру за улазак нових учесника на ово тржиште и потенцијално искључивање појединих, постојећих учесника на тржишту. Наиме, сходно образложењу предложеног решења (страна 14. Образложења достављеног нацрта), уводи се обавеза свих издавача, да учествују у финансирању губитака које јавни издавач има као једини који има обавезу да припрема уџбенике на језицима и писму одређених националних мањина и уџбенике за децу и ученике са инвалидитетом и сметњама у развоју. Стиче се утисак да је ова обавеза установљена са циљем да (искључиво) приватни издавачи учествују у покривању губитака јавног издавача, што може бити последица недовољно разрађеног и прецизно предложеног законског решења.

У том смислу, Комисија сматра да је предложено законско решење у ставу 6. наведеног члана, неодређено у делу који се односи на дефинисање појма „разлика“, јер се он може односити како на негативну, тако и на позитивну разлику између малопродајне цене и трошкова издавања уџбеника. Највишу малопродајну цену утврђује министар, што упућује на закључак да је губитак могућ, али не и изванредан.

Чињеница да ће се, сходно одредби става 7. наведеног члана, средства која премашују износ потребан за намену из става 6. (финансирање разлике између малопродајне цене и цене за ове уџбенике), користити за финансирање уџбеника средствима буџета Републике Србије (члан 9. достављеног нацрта), дакле не за уџбенике из става 6. наведеног члана, додатно упућује на потребу испитивања основаности за предлагање ове допуне, али се, уколико буде задржано ово решење, такође поставља питање и због чега се овај проценат повећава са 1%, колико је предвиђено важећим Правилником о издавању нискотиражних уџбеника, на 3%.

Комисија не сматра спорним циљеве који би требало да се остваре предложеним законским решењем, али сматра да оваква обавеза издавача може постојати под условом да је унапред одређена садржина појма „разлике“ између малопродајне цене и трошкова и само уколико се на тај начин не остварују погодности за једног учесника на тржишту, односно јавног издавача.“